

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS
RESPUBLIKINĖS VILNIAUS UNIVERSITETINĖS LIGONINĖS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ATSIKALYMO TEIKTI ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGAS**

2024 m. *gruodžio 31* d. Nr. *V-1.4-135*
Vilnius

Igyvendindama Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 12 str. 9 d., Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatymo 9 str. Lietuvos Respublikos slaugos praktikos ir akušerijos praktikos įstatymo 11 ir 12 str. ir Lietuvos Respublikos asmens sveikatos priežiūros praktikos įstatymo 11 str.,

1. N u s t a t a u šią atsisakymo teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas ir jų teikimo nutraukimo tvarką:

1.1. Pagrindai nepradėti / nutraukti asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą:

1.1.1. paciento veiksmai kelia grėsmę sveikatos priežiūros specialisto ar kito teikiant sveikatos priežiūros paslaugas dalyvaujančio Viešosios įstaigos Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės (toliau – Ligoninė) darbuotojo sveikatai ir / ar gyvybei;

1.1.2. paciento veiksmai kelia grėsmę kitų pacientų sveikatai ar gyvybei;

1.1.3. pacientas nederamu ir / ar nepagarbiu elgesiu žemina Ligoninės asmens sveikatos priežiūros specialisto garbę ir orumą ir tai trukdo jam ir / ar kitiems pacientams teikti kokybiškas sveikatos priežiūros paslaugas;

1.1.4. paslaugų teikimas prieštarauja asmens sveikatos priežiūros specialisto profesinės etikos principams;

1.1.5. kiti pagrindai nurodyti vidaus ir išorės norminiuose teisės aktuose.

1.2. Ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiantis asmens sveikatos priežiūros specialistas nustatęs, įsakymo 1.1.1-1.1.3 ar 1.1.5 p. nurodytą pagrindą:

1.2.1. įspėja pacientą žodžiu, kad dėl jo veiksmų gali būti nepradėtas / nutrauktas asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimas;

1.2.2. jeigu žodinis įspėjimas paciento nesudrausmina ir paslaugų teikimą trikdanti veikla nėra nutraukiama, asmens sveikatos priežiūros specialistas išskviečia Ligoninės apsaugos darbuotoją (saugumo užtikrinimui) bei padalinio vadovą (jį pavaduojantį asmenį arba budintį vyresnįjį gydytoją) (pagrindų nepradėti / nutraukti asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą pagrįstumo įvertinimui) ir jiems dalyvaujant dar kartą informuoja pacientą apie asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo nepradėjimą / nutraukimą;

1.2.3. jeigu pacientas nutraukia savo veiksmus, asmens sveikatos priežiūros specialistas pradeda / tęsia paslaugų tiekimą, tačiau paciento veiksmus, dėl kurių buvo svarstoma nepradėti / nutraukti paslaugų teikimą, aprašo medicinos dokumentuose;

1.2.4. jeigu pacientas nenutraukia savo veiksmų, asmens sveikatos priežiūros specialistas esant padalinio vadovo (jį pavaduojančio asmens) arba budinčio vyresniojo gydytojo pritarimui¹,

¹ Išsiskyrus asmens sveikatos priežiūros specialisto ir padalinio vadovo (jį pavaduojančio asmens) arba budinčio vyresniojo gydytojo nuomonėms dėl paslaugų teikimo nepradėjimo / nutraukimo, pradedamas / tęsiamas asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimas. Apie tokius atvejus budintis vyresnysis gydytojas ne vėliau kaip kitą darbo dieną informuoja padalinio vadovą (jį pavaduojantį asmenį). Padalinio vadovas (jį pavaduojantis asmuo) ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo atvejo, kuomet išsiskyrė asmens sveikatos priežiūros specialisto ir padalinio vadovo (jį

žodžiu informuoja, kad pacientas paslaugai turės registruotis iš naujo teisės aktų nustatyta tvarka kitoje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje (išskyrus būtinosios medicinos pagalbos atvejus) ir apsaugos darbuotojas išlydi pacientą iš Ligoninės patalpų. Asmens sveikatos priežiūros specialistas paciento medicinos dokumentuose pažymi, kad paslaugų teikimas buvo nepradėtas / nutrauktas dėl paciento veiksmų ir juos aprašo, taip pat nurodo Pacientas, kad informuotas, jog paslaugą gali gauti registruodamasis jai iš naujo kitoje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje (išskyrus būtinosios medicinos pagalbos atvejus) teisės aktų nustatyta tvarka. Ši medicinos dokumentą asmens sveikatos priežiūros specialistas pasirašo kvalifikuotu elektroniniu parašu ir paciento informavimo tikslu įkelia į elektroninę sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinę sistemą (toliau – ESPBI).

1.3. Stacionarines ir dienos chirurgijos asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiantis asmens sveikatos priežiūros specialistas nustatęs įsakymo 1.1.1-1.1.3 ar 1.1.5 p. nurodytą pagrindą:

1.3.1. įspėja pacientą žodžiu, kad dėl jo veiksmų gali būti nepradėtas / nutrauktas asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimas;

1.3.2. jeigu žodinis įspėjimas paciento nesudrausmina ir paslaugų teikimą trikdanti veikla nėra nutraukiama, asmens sveikatos priežiūros specialistas esant poreikiui gali taikyti fizinio suvaržymo priemones, iškviečia Ligoninės apsaugos darbuotoją (saugumo užtikrinimui) bei pacientą gydantį gydytoją² (arba budintį gydytoją, arba skyriaus vedėją (jį pavaduojantį asmenį), arba Ligoninės vyriausiąjį budintį gydytoją) (pagrindų nepradėti / nutraukti asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą pagrįstumo įvertinimui) ir jiems dalyvaujant dar kartą informuoja pacientą apie asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo nepradėjimą / nutraukimą;

1.3.3. jeigu pacientas nutraukia savo veiksmus, o paslaugą teikęs asmens sveikatos priežiūros specialistas atsisako pradėti / tęsti paslaugos teikimą, pacientą gydantis gydytojas (budintis gydytojas, skyriaus vedėjas (jį pavaduojantis asmuo) arba Ligoninės vyriausiasis budintis gydytojas) esant galimybei, gali paskirti kitą asmens sveikatos priežiūros specialistą, kuris suteiks pacientui paslaugas. Asmens sveikatos priežiūros specialistas, įspėjęs pacientą apie ketinimą nepradėti / nutraukti paslaugų teikimą, medicinos dokumentuose aprašo paciento veiksmus, dėl kurių pacientas buvo įspėtas;

1.3.4. jeigu pacientas nenutraukia savo veiksmų, gydantis gydytojas (budintis gydytojas) kartu su skyriaus vedėju (jį pavaduojančiu asmeniu) arba Ligoninės vyriausiuoju budinčiu gydytoju įvertina ar pacientui yra reikalinga būtinoji medicinos pagalba³:

1.3.4.1. nustatęs, kad tokio poreikio nėra, priima sprendimą dėl paciento išrašymo iš Ligoninės. Priėmęs sprendimą išrašyti pacientą išaiškina jam teisę dėl tolimesnio gydymo kreiptis į kitą asmens sveikatos priežiūros įstaigą (išskyrus būtinąją medicinos pagalbą) teisės aktų nustatyta tvarka. Išrašydamas pacientą medicinos dokumentuose pažymi, kad paslaugų teikimas buvo nutrauktas dėl paciento veiksmų ir juos aprašo, o pacientas informuotas, kad paslaugas gali gauti kitoje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje teisės aktų nustatyta tvarka. Gydantis gydytojas (budintis gydytojas, skyriaus vedėjas (jį pavaduojantis asmuo) arba Ligoninės vyriausiasis budintis gydytojas) organizuoja paciento išlydėjimą iš Ligoninės patalpų. Tokiu atveju rekomenduojama pasitelkti Ligoninės apsaugos darbuotoją.

1.3.4.2. nustatęs, kad pacientui yra reikalinga būtinoji medicinos pagalba arba būtinas stacionarinis gydymas, vadovaujasi įsakymo 1.5 p..

1.4. Jeigu nepradėjimas teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas nesusijęs su neteisėtais paciento veiksmais (žr. įsakymo 1.1.4. p.), asmens sveikatos priežiūros specialistas išaiškina pacientui nepradėjimo teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas priežastis bei jo

---

pavaduojančio asmens arba budinčio vyresniojo gydytojo) nuomonės aptaria atvejį su direktoriaus pavaduotoju klinikiniam darbui.

² Jeigu paslaugas teikia gydantis arba budintis gydytojas, jis kviečia skyriaus vedėją (jį pavaduojantį asmenį) arba Ligoninės vyriausiąjį budintį gydytoją.

³ Išsiskyrus asmens sveikatos priežiūros specialisto ir padalinio vadovo (jį pavaduojančio asmens) arba budinčio vyresniojo gydytojo nuomonėms dėl paslaugų teikimo nepradėjimo / nutraukimo, vadovaujamosi padalinio vadovo (jį pavaduojančio asmens) arba Ligoninės vyriausiojo budinčio gydytojo nuomone.

galimybes gauti šią paslaugą. Informacija apie nepradėjimą teikti paslaugas, taip pat pacientui pateikta informacija apie jo galimybę gauti šias paslaugas teisės aktų nustatyta tvarka yra užfiksuojama medicinos dokumentuose, pacientas su šia informacija supažindinamas pasirašytinai. Medicinos dokumentą asmens sveikatos priežiūros specialistas pasirašo kvalifikuotu elektroniniu parašu ir paciento informavimo tikslu įkelia į elektroninę sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinę sistemą (toliau – ESPBI).

1.5. Įsakymo 1.2-1.3 p. numatyta tvarka netaikoma, kai:

1.5.1. visais atvejais, kai pacientui teikiama būtinoji medicinos pagalba. Tais atvejais, kai teikiant būtinąją medicinos pagalbą pacientas savo veiksmais kelia grėsmę sveikatos priežiūros specialisto, kito teikiant sveikatos priežiūros paslaugą dalyvaujančio sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojo ir / ar kitų pacientų sveikatai ar gyvybei, asmens sveikatos priežiūros specialistas gali nepradėti teikti sveikatos priežiūros paslaugos arba sustabdyti jos teikimą, gali taikyti paciento fizinio suvaržymo priemones, nedelsdamas kreiptis į Ligoninės apsaugos darbuotoją ir / ar policijos pareigūnus dėl saugumo užtikrinimo. Pašalinus grėsmę arba jai išnykus, būtinosios medicinos pagalbos teikimas pradedamas / tęsiamas. Paciento veiksmai, dėl kurių buvo nepradėtas / nutrauktas asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimas, aprašomi medicinos dokumentuose. Pabaigus būtinosios medicinos pagalbos teikimą, asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimas tęsiamas tik tuo atveju, jeigu nėra įsakymo 1.1 p. nurodytų pagrindų.

1.5.2. nederamą ir / ar nepagarbų elgesį lemia paciento sveikatos būklė. Šiuo atveju asmens sveikatos priežiūros specialistas užtikrina, kad pacientui būtų suteikta jam reikalinga asmens sveikatos priežiūros paslauga. Prireikus užtikrinti saugumą, asmens sveikatos priežiūros specialistas taiko fizinio suvaržymo priemones, gali kreiptis į Ligoninės apsaugos darbuotojus ir / ar policijos pareigūnus. Jeigu dėl paciento veiksmų kyla pavojus asmens sveikatos priežiūros specialisto, kito teikiant sveikatos priežiūros paslaugas dalyvaujančio sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojo ir / ar kitų pacientų sveikatai ar gyvybei, pirmiausia yra užtikrinamas jų saugumas ir tik tada pradedamas / tęsiamas asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimas.

1.6. Dėl įsakymo 1.1 p. numatytų pacientų neteisėtų veiksmų asmens sveikatos priežiūros specialistai gali kreiptis į teisėsaugos institucijas teisės aktų numatyta tvarka.

1.7. Dėl asmens sveikatos priežiūros specialisto sprendimo nepradėti / nutraukti asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, pacientas gali pateikti skundą VšĮ Respublikinės Vilniaus universitetinės ligoninės direktoriaus 2021-06-08 įsakymo Nr. V-1.4.-109 „Dėl pacientų skundų ir kreipimusi nagrinėjimo viešojoje įstaigoje Respublikinėje Vilniaus universitetinėje ligoninėje tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

2. P a v e d u :

2.1. Dokumentų valdymo ir komunikacijos skyriui su šiuo įsakymu supažindinti klininių centrų vadovus, klinikinių skyrių vedėjus ir vyresnius slaugytojus, Teisės ir personalo, Dokumentų valdymo ir komunikacijos, Turto valdymo skyrių vedėjus bei Vidaus audito tarnybų vadovą dokumentų valdymo sistemoje;

2.2. Klinikinių padalinių vedėjams ir vyresniesiems slaugytojams su įsakymu elektroniniu paštu supažindinti pavaldžius darbuotojus ir užtikrinti reikalavimų vykdymą;

2.3. Turto valdymo skyriaus vedėjui su įsakymu pasirašytinai supažindinti Ligoninei apsaugos paslaugas teikiančios įmonės darbuotojus;

2.4. Dokumentų valdymo ir komunikacijos skyriui šį įsakymą skelbti Ligoninės interneto svetainėje ir segtuvuose „Informacija pacientams ir lankytojams“.

2.5. Įsakymo vykdymo kontrolę direktoriaus pavaduotojui klinikiniam darbui.

Direktorė

dr. Jelena Kutkauskienė

Parengė

Teisės ir personalo skyriaus vedėja

Rūta Sinkevičienė

Direktoriaus pavaduotoja

Beata Dautariene
2025-01-06

Vyriausioji slaugos
administratore
Beata Dautariene

2025-01-06

Patvirtina Uksos
2025-01-06